

Handläggare
Somia Frej
Oskar Sevefjord
Kristofer Wallin

Till
Utbildningsnämnden
2014-05-22

Kommunens ansvar för tillsynen över fristående förskolor

Svar på skrivelse från Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP).

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Ann Hellenius
T.f. Avdelningschef

Sammanfattning

Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) har den 13 mars 2014 ställt en skrivelse till utbildningsnämnden om kommunens ansvar för tillsyn över fristående förskolor.

I skrivelsen ställs vissa frågor om nämndens nuvarande tillsyn. I förvaltningens svar ges en redovisning för tidigare och nuvarande organisation, process för godkännande att bedriva förskola enligt skollagen samt för den tillsyn som genomförs idag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tillhandahållaravdelningen.

Bakgrund

Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) har den 13 mars 2014 ställt en skrivelse till utbildningsnämnden om kommunens ansvar för tillsyn över fristående förskolor.

Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) anser att stängningen av den fristående förskolan Sjöglimten ger anledning till att se över hur utbildningsförvaltningen arbetar med tillsyn av fristående förskolor.

Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) vill även att förvaltningen redovisar vilka lärdomar som förvaltningen gjort efter stadsrevisionens riktade granskning 2011 (rapport 2011:6, dnr 11-124/836).

I skrivelsen ställs följande frågor:

1. Hur ofta genomförs regelbunden, ordinarie tillsyn av fristående förskolor i Stockholms stad? Finns det en riktlinje för hur ofta den ordinarie tillsynen av fristående förskolor ska ske?
2. Hur många arbetar med tillsynen av fristående förskolor inom Stockholms stad (motsvarande årsarbetskrafter)? Hur många fristående förskolor finns det inom Stockholms stad som dessa personer ska granska?
3. Hur kom granskningen av förskolan Sjöglimten till? Var det en ordinarie tillsyn eller ”på förekommen anledning” efter anmälningar? När hade en ordinarie tillsyn av Sjöglimten senast skett?
4. Ligger en samlad risk- och väsentlighetsanalys idag till grund för förvaltningens planering av tillsynsarbetet? Finns det exempelvis en rutin för att ha tätare tillsyn av nyetablerade fristående förskolor, speciellt sådana som upplevdes ha vissa brister redan i sin ansökan om godkännande som huvudman?
5. Blir rapporter över tillsyn av fristående förskolor offentliga via stadens hemsida? Om nej, varför inte? Hur ska föräldrar kunna göra ett välinformerat val om de inte får tillgång till denna information? Blir detta rättvist gentemot de kommunala förskolorna som granskas av Skolinspektionen där rapporterna offentliggörs?
Vilka övriga lärdomar har förvaltningen tagit till sig och vilken utveckling har skett efter Stadsrevisionens riktade granskning av utbildningsnämndens tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor år 2011?

Förvaltningens synpunkter

Svaren på frågorna sorteras under rubrikerna nedan.

- Tillsynens genomförande (svar på fråga 1,2 och 4).
 - o Tillsynsarbetet före hösten 2011.

- Tillsynsarbetet från hösten 2011.
 - Bemanning från hösten 2011.
 - Tillsynens omfattning – antalet fristående enheter.
 - Egenkontroll.
 - Risk- och väsentlighetsanalys.
 - Tillsynsbeslut.
 - Anmälningar.
 - Bedömning av ansökningar om godkännande att bedriva fristående förskola.
 - Etableringskontroll.
- Redovisning för tillsynen av förskolan Sjöglimten (svar på fråga 3).
 - Beslut på webben (svar på fråga 5).
 - Stadsrevisionens granskning av nämndens tillsyn (svar på fråga 6).

Tillsynens genomförande

Tillsynsarbetet före hösten 2011

Förvaltningens inspektion av fristående verksamhet hade vid 2000-talets inledning till uppgift att utvärdera den pedagogiska verksamheten och att granska verksamheternas måluppfyllelse. Inspektionerna lämnade underlag för verksamheternas utvecklingsinsatser. Inspektionerna kunde leda till påpekanden men inte till tillsynsbeslut.

I mitten av 2000-talet skärptes nämndens tillsynsarbete när en särskild tillsynshandläggare anställdes.

Under 2007 reviderades utbildningsnämndens riktlinjer. Under 2008 skärptes tillsynen och nämndens riktlinjer ytterligare med anledning av den händelse som Ekobrottsmyndigheten uppdagade kring att en enskild huvudman kraftigt åsidosatt sina förpliktelser. Den person som stod bakom den aktuella huvudmannen blev senare dömd för bland annat skattebrott. Händelsen föranledde Stadsrevisionen att inleda en granskning av tillsynen av fristående verksamheter.

Samtidigt genomförde förvaltningen vissa förändringar av organisationen vilka innebar att tillsynen 2008 och 2009 tillfördes två tillsynsinspektörstjänster. Någon förändring av förvaltningens process för godkännande av fristående verksamhet gjordes dock inte i detta sammanhang.

Tillsynsarbetet från hösten 2011

En ny skollag började tillämpas den 1 juli 2011. Den nya skollagen innebar att förskolan blev en egen skolform med krav på bland annat att förskollärare ska ansvara för undervisningen, att verksamheten ska ledas av en förskolechef samt att högre krav kan ställas på en verksamhets systematiska kvalitetsarbete. Genom skollagens införande tillfördes även flera sanktionsnivåer vid tillsynen.

Läroplanen för förskolan (Lpfö 98) reviderades 2011 i linje med den nya skollagen och utbildningsnämnden anpassade sina riktlinjer för fristående förskola, fristående friliggande fritidshem och för pedagogisk omsorg till den nya lagstiftningen.

Utifrån ovanstående styrdokument har förvaltningen tagit fram kriterier för tillsyn som används av inspektörerna vid granskningen av de fristående förskolorna.

Från juli 2011 förändrades organisationen för tillsyn vilket innebar att resurser omfördelades till förvaltningens tillsynsverksamhet vilket möjliggjorde en utökad bemanning och därtill ett förändrat arbetssätt.

Med den nya organisationen påbörjades ett arbete för att bl.a. systematisera arbetet med att ta emot och utreda anmälningar.

I den nya organisationen har en risk- och väsentlighetsanalys utarbetats och implementerats. Risk- och väsentlighetsanalysen ligger till grund för förvaltningens strategiska planering för vilka enheter som ska besökas under innevarande år, det vill säga hur resurserna fördelas på det som är mest centralt. Arbetet med förvaltningens risk- och väsentlighetsanalys är under utveckling.

Även arbetet med att ta emot och utreda ansökningar om godkännande för att bedriva förskola eller pedagogisk omsorg har utvecklats.

Detta arbete är direkt avgörande för kvaliteten i de verksamheter som bedrivs i staden. Förvaltningen har identifierat detta som ett centralt område mot bakgrund av den erfarenhet som finns kring resursåtgången vid återkallande av godkännande och tillfälliga verksamhetsförbud.

Förvaltningen har från hösten 2011 och fram till dagens datum genomfört 224 nya tillsynsinspektioner av fristående förskolor.

Förvaltningen har även genomfört 61 nya tillsynsinspektioner av enskild driven pedagogisk omsorg. Förvaltningen har därtill genomfört 14 nya inspektioner av fristående ”friliggande” fritidshem.

Sammantaget har 301 tillsynsinspektioner genomförts. Under samma period har 230 uppföljningsbeslut fattats.

Genomförda inspektioner och beslut sedan hösten 2011

Antal tillsynsinspektioner:	301 (224 FSK, 61 PO, 14 FTH)
Antal tillsynsbeslut:	302 ¹
Antal uppföljningsbeslut	230

Inom ramen för begreppet tillsynsinspektion ryms olika insatser, exempelvis kan en tillsynsinspektion innebära ett besök om 7-8 timmar på en förskola med verksamhetsbesök och intervju med förskolechef samt personal. Det kan även innebära ett flertal inspektionstillfällen, verksamhetsobservationer, flera intervjuer med förskolechef, personal och företrädare för huvudmannen samt samtal med vårdnadshavare. Samma procedur gäller för förvaltningens arbete med uppföljning av fattade tillsynsbeslut.

Bemanning från hösten 2011

Från och med den 1 juli 2011 fick utbildningsförvaltningen en förändrad organisation. Bland annat fördes resurser över från den kommunala inspektionen till arbetet med tillsyn av fristående förskolor samt enskild pedagogisk omsorg. Resurser fördes även över till funktionen för att bedöma ansökningar om godkännande att bedriva fristående förskola och pedagogisk omsorg (rätt till bidrag).

Överföringen av resurser innebar att fem inspektörer flyttades från att arbeta med den kommunala inspektionen till att arbeta med tillsyn.

Därutöver anställdes två nya handläggare med kompetens inom bland annat metod och utvärdering för att förstärka tillsynsarbetet.

För ansökningsprocessen och för tillsyn fanns därmed från och med den 1 juli 2011 fem tillsynsinspektörer (5,0 tjänster), tre handläggare (2,5 tjänster), tre handläggare för hantering av ansökningar (1,5 tjänster). Den totala resursen för tillsyn och hanteringen av ansökningar uppgick hösten 2011 till 9,0 årsarbetare.

Under 2012 förstärktes tillsynen med motsvarande en handläggartjänst. Således blev den samlade bemanningen för arbetet med tillsynen 10,0 tjänster.

Under 2014 har ytterligare resurser tillförts. För närvarande pågår rekrytering av två tillsynsinspektörer och inom kort kommer rekrytering av ytterligare två handläggare att genomföras. Det innebär att det totalt kommer att vara 14,0 årsarbetare som arbetar med tillsyn och hantering av ansökningar.

År	Antal tjänster
2010	3,0
2011	9,0 ²
2012	10,0 ³
2013	10,0
2014	14,0 ⁴

Tillsynens omfattning – antal fristående enheter

Utbildningsnämndens tillsynsansvar omfattar ca 450 fristående förskolor, ca 270 anordnare av enskilt driven pedagogisk omsorg (i huvudsak familjedaghem) samt 16 fristående ”friliggande” fritidshem. Sammantaget omfattar tillsynsansvaret ca 735 enheter.

Antal genomförda tillsynsinspektioner per år

Antal tillsynsinspektioner	Förskola	Pedagogisk omsorg	Fritidshem	
2011 ⁵	57	1	0	
2012	84	41	2	
2013	55	19	14	
2014	28	0	0	Totalt:
Samlat:	224	61	16	301

Uppgifterna ovan ska inte förväxlas med antalet fattade tillsynsbeslut som årligen redovisas i nämndens

² Från hösten 2011.

³ Från hösten 2012.

⁴ Från hösten 2014.

⁵ Gäller endast september-december 2011.

verksamhetsberättelse. Antal inspektioner syftar till att redovisa antalet nya tillsynsinspektioner som genomförts och antalet beslut syftar till att redovisa antalet nya tillsynsbeslut som fattats.

Mot bakgrund av att tillsynsprocesserna i många fall är tidskrävande kan inspektioner som genomförs ett år redovisas som ett tillsynsbeslut efterföljande år. Detta sker inte minst när tillsynsinspektionerna sker sent på året.

Under 2012 och framförallt under 2013 sjönk antalet nya tillsynsinspektioner eftersom uppföljning av tidigare tillsynsbeslut tog betydligt mer tid i anspråk än vad som var beräknat. Samtidigt innebar och innebär uppföljningarna att vissa förskolor fick, och fortfarande får, betydligt fler besök än ett.

Utbildningsnämndens målsättning är att alla verksamheter ska inspekteras vart fjärde år. Förvaltningen bedömer att denna målsättning kommer att uppnås med den utökade bemanningen och genom mer systematiska och effektiva arbetssätt.

Egenkontroll

Efter att en förskola påbörjat sin verksamhet ska huvudmannen årligen lämna in en ”egenkontroll” till förvaltningen.

Egenkontrollen ingår i stadens tillsynsrutiner vilket innebär att varje huvudman är skyldig att lämna korrekta uppgifter inom den tidsram förvaltningen bestämt.

I egenkontrollen redovisar huvudmannen aktuella uppgifter om bland annat ledning, personal, andel förskollärare, antal barn, öppettider, interna styrdokument med mera.

Under 2013 inleddes ett arbete med att effektivisera organisationen kring arbetet med egenkontrollen samt att förbättra den indata som förvaltningen begär in. Arbetet pågår för närvarande i projektförhållande. Målsättningen är att ett nytt digitalt verktyg ska implementeras. Verktöget kommer på flera sätt att underlätta handläggarnas analysmöjligheter samtidigt som en indatakontroll införs för att säkerställa att inlämnade uppgifter är korrekta.

Risk- och väsentlighetsanalys inför en tillsynsinspektion

Egenkontrollen används i den risk- och väsentlighetsanalys som förvaltningen genomför. Exempel på indikatorer i egenkontrollen som kan innebära högre risk i en förskolas verksamhet är låg förskollärartäthet, högt antal barn per anställd, hög personalomsättning och avsaknad av interna styrdokument.

I förekommande fall utgör även anmälningar eller brister påvisade i tidigare tillsynsbeslut underlag för förvaltningens risk- och väsentlighetsanalys.

Efter att en risk- och väsentlighetsanalys genomförts delar förvaltningen in förskolor i olika riskgrupper:

1. Förmodad hög eller relativt hög kvalitet
2. Stor eller relativt stor risk för låg kvalitet
3. Stor eller bekräftad risk för låg kvalitet

Utifrån förvaltningens ovanstående risk- och väsentlighetsanalys görs en bedömning av vilka verksamheter som ska prioriteras i tillsynen.

Vid lägre riskklassificering genomförs inspektionen av en inspektör under en dag. Vid högre riskklass avsätts mer inspektionsresurser med flera inspektörer som granskar verksamheten vid flera tillfällen.

Utöver ovanstående kan förvaltningen även utreda och analysera huvudmannens företags ekonomiska stabilitet vilka utgår ifrån affärs- och kreditupplysningsföretaget UC AB:s riskklassbedömningar. UC AB:s bedömningar förs in i förvaltningens egen risk- och väsentlighetsanalys.

Tillsynsutredning – tillsynsbeslut

Förvaltningen sammanställer i en tillsynsutredning de resultat som kommit fram efter en tillsynsinspektion. Huvudmannen ska utifrån 26 kapitlet i skollagen åtgärda de brister som konstaterats och meddelats i ett tillsynsbeslut. Hur beslut utformas kan i korthet beskrivas enligt följande.

Utbildningsnämndens beslut påverkas av graden av allvaret i de brister som uppmärksammas. Utbildningsnämnden avstår från ingripande om en brist är av ringa karaktär, en anmärkning lämnas vid mindre allvarliga brister och ett föreläggande lämnas när bristen anses vara av allvarlig karaktär. I vissa fall kan utbildningsnämnden förena ett föreläggande med vite.

Om en huvudman inte följer nämndens föreläggande och verksamhetens brister bedöms som allvarliga får utbildningsnämnden återkalla huvudmannens godkännande. I extremt allvarliga fall, då det finns risk för barnens hälsa eller säkerhet, får utbildningsnämnden även förbjuda huvudmannen att

tillsvidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare genom ett tillfälligt verksamhetsförbud.

Tillsynstatistik (förskola och pedagogisk omsorg)

År	2010 ⁶	2011/2012 ⁷	2013	2014 ⁸
Tillsynsbeslut	63	170	75	13
Föreläggande	- ⁹	265	174	38
Anmärkning	0	278	93	14
Avstående från ingripande	0	99	55	12
Tillfälligt verksamhetsförbud	0	1*	1*	1*
Återkallande	2	2	0	0
Vitesföreläggande	0	0	4	0

Anmälningar

Anmälningar från medborgare och vårdnadshavare är, som tidigare nämnts, en central del i arbetet med tillsyn samt som underlag i förvaltningens risk- och väsentlighetsanalys.

Anmälningsfunktionen och utredningar av anmälningar har förstärkts och görs idag mer systematiskt utifrån en riskanalys.

Samarbetet med stadens kontaktcenter (KC) och stadsdelsförvaltningarna har utvecklats så att funktionerna kan besvara allmänna frågor som inkommer. De kan även efter en preliminär bedömning skicka medborgare/vårdnadshavare till förvaltningens anmälningsfunktion.

Förvaltningen kan konstatera att antalet anmälningar från och med 2012 ligger på en relativt konstant nivå. Genom samarbete med i första hand KC har tillgängligheten till förvaltningen ökat för medborgare och vårdnadshavare.

⁶ Från den 1 juli 2011 började den nya skollagen (2010:800) tillämpas. Sanktionsnivåerna: anmärkning, avstående från ingripande, tillfälligt verksamhetsförbud och vitesföreläggande infördes med den nya skollagen och kunde således inte användas innan den 1 juli 2011.

⁷ 2011/2012 redovisas gemensamt för att organisationen var ny och för att det statistiska underlaget vid slutet av 2011 inte var tillförlitligt. Därav kom dessa år att samredovisas.

⁸ Statistiken nedan är baserad på antalet tillsynsbeslut. För 2014 har förvaltningen vid dagens datum genomfört 27 tillsynsinspektioner men enbart fattat beslut i 13 av dessa ärenden.

⁹ Förvaltningen har inte någon samlad statistik för denna period.

* Efter att verksamhetsförbud beslutats avslutade huvudmannen självmant sitt godkännande

Anmälningssstatistik (förskola och pedagogisk omsorg)

År	Antal	Tillsynsutredningar	Tillsynsbeslut
2010	Finns ingen statistik	- ¹⁰	-
2011	73 ¹¹	-	-
2012	160	80	20
2013	143 ¹²	72	17
2014	42	19	1

En anmälan kan även leda till att en tillsynsutredning påbörjas. Vissa anmälningsärenden utreds inte exempelvis på grund av att anmälan inte faller under tillsynens uppdrag.

Bedömning av ansökningar om godkännande att bedriva fristående verksamhet

Utbildningsförvaltningen har efter organisationsförändringen den 1 juli 2011 skärpt och förtydligat villkoren för att medges godkännande att bedriva förskola enligt skollagen. De skärpta kraven utgår från ett barnperspektiv och att skollagen ska ses som en rättighets- och säkerhetslagstiftning.

Sökanden ska i sin ansökan lämna sådana beskrivningar av den tilltänkta utbildningens förutsättningar och av hur den kommande utbildningen ska organiseras, följas upp och genomföras att det står klart att den sökande har förutsättningar att genomföra utbildningen i enlighet med gällande författningar.

Idag sker bedömningen av ansökan om godkännande i flera steg än tidigare och det är också fler handläggare med olika kompetenser involverade i bedömningen. Förvaltningen har utarbetat tydligare bedömningskriterier för vad som måste uppfyllas för att en ansökan ska bli godkänd.

Som ett komplement till förvaltningens prövning av inlämnad ansökan genomförs alltid en intervju med de personer som står bakom ansökan. En intervju genomförs inte i de fall då inlämnad ansökan inte formellt kan visa att författningarna kan efterlevas. En

¹⁰ Tillförlitliga uppgifter saknas om tillsynsutredningar och tillsynsbeslut för 2010 och 2011.

¹¹ Under 2011 tog förvaltningen emot 73 anmälningar varav 42 inkom efter 1 september 2011.

¹² Uppgiften om 143 anmälningar skiljer sig åt från den redovisade i verksamhetsberättelse för 2013 då ett flertal anmälningar inkom under december månad.

sådan ansökan avslås efter analys av det skriftliga underlaget. För att medges godkännande ska sökanden även uppvisa en lokal som är lämplig att bedriva verksamheten i.

Statistik för godkännanden och avslag för att starta förskola

År	Bifall	Avslag
2010	-	-
2011	13	-
2012	18	5
2013 ¹³	17	5
2014	5	7

Ett flertal av de avslagsbeslut som fattats har överklagats och ligger nu för prövning i domstol.

Utbildningsnämnden har i yttranden till Förvaltningsrätten tydliggjort vilka krav nämnden anser ska gälla för att medges godkännande. Den juridiska process som kan klargöra tolkningen av skollagen kan därför sägas vara i ett inledningsskede.

Etableringskontroll

Inom sex månader efter att en förskola startat gör förvaltningen en så kallad etableringskontroll av verksamheten.

Etableringskontrollen görs inom ramen för nämndens tillsynsuppdrag.

Visar etableringskontrollen att verksamheten bedrivs i enlighet med verksamhetens godkännande kan eventuellt stimulansbidrag utbetalas. Tillsynsinspektion görs därefter i verksamheten inom ett och ett halvt år.

Påvisas brister vid en etableringskontroll i en nystartad verksamhet inleds en tillsynsutredning och i de fall det är berättigat fattas de tillsynsbeslut som är nödvändiga för att huvudmannen ska åtgärda verksamhetens brister. Verksamheten följs därefter upp i enlighet med det tillsynsbeslut som fattats.

Vidare bör nämnas att inget stimulansbidrag betalas ut förrän förskolans brister är avhjälpna.

Redovisning för tillsynen av förskolan Sjöglimten

Förskolan Sjöglimten hade sedan den 1 november 2011 godkännande att bedriva förskola (dnr. 11-453/5657).

Den 7 juni 2012 genomfördes en tillsynsinspektion av förskolan. Tillsynsinspektionen genomfördes med anledning av att förskolan var nystartad men även för att förvaltningen tagit emot anmälningar mot förskolan.

Då ytterligare anmälningar inkommit till förvaltningen mot förskolan Sjöglimten, valde förvaltningen att på nytt genomföra en tillsynsinspektion innan beslut fattades. Därför genomfördes en andra inspektion den 11 oktober 2012.

Den 21 maj 2013 fattades ett tillsynsbeslut med resultaten av de båda genomförda tillsynsinspektionerna som grund. Förvaltningen påtalade allvarliga brister på förskolan Sjöglimten och förelade huvudmannen att avhjälpa dessa.

Under hösten 2013 mottog förvaltningen på nytt flera anmälningar mot förskolan Sjöglimten och därför genomfördes tillsynsinspektioner den 6, 17 och 19 september 2013.

Den 3 oktober 2013 genomfördes på nytt en tillsynsinspektion Sjöglimten, för att kontrollera om och hur huvudmannen åtgärdat de brister som konstaterats vid tidigare tillsynsinspektioner och som renderat i förelägganden.

Då flera anmälningar på nytt inkom till förvaltningen mellan december 2013 och februari 2014 genomfördes på nytt tillsynsinspektioner den 12 och den 20 februari 2014. Därutöver genomfördes en kortare intervju med huvudmannen/förskolechefen och ett samtal med en personalrepresentant den 24 februari 2014.

På grundval av den information som framkommit gjorde förvaltningen bedömningen att bristerna i förskolans kvalitet var av den arten att de kunde innebära risk för barnen säkerhet. Efter samråd med stadens juridiska avdelning rekommenderade därför förvaltningen nämndens ordförande att fatta beslut om tillfälligt verksamhetsförbud.

Den 27 februari 2014 fattade nämndens ordförande ett beslut om ett tillfälligt verksamhetsförbud för förskolan Sjöglimten. Huvudmannen har därefter framfört att lämnat godkännande för förskolan ska avslutas. Ärendet är därmed avskrivet.

Beslut på webben

I den revisionsrapport som överlämnades till nämnden i februari 2011 konstaterar revisorerna att ”Tillsynsrapporter görs inte tillgängliga för allmänheten på stadens hemsida” (dnr 11-124/836).

Jan Valeskog (S) har därefter inkommit med en skrivelse till nämnden om att förvaltningen borde göra tillsynsrapporter tillgängliga på stadens hemsida bland annat inför val av förskola.

Den 14 februari 2012 besvarades skrivelsen (dnr 11-453/241). I svaret framhöll förvaltningen att det inte är lämpligt att publicera rapporter från tillsynsinspektionerna av de fristående förskolorna på Jämför service eftersom informationen där ska vara aktuell och likvärdig för alla verksamheter. Däremot skulle vitesförläggande och återkallande av godkännande, samt motsvarande beslut från Skolinspektionen, kunna publiceras på Jämför service. Vidare framhålls att väl en huvudman avhjälpt bristerna så ska informationen tas bort.

I förvaltningens svar framgår dock även, se under rubriken *Förvaltningens synpunkter och förslag*, att ”förvaltningen avser även att publicera alla aktuella rapporter från tillsynsinspektionen via en länk på [stockholm.se /.../](http://stockholm.se/.../) på denna sida kan föräldrar och andra få information om inspektionerna”.

Förvaltningen har som konstaterats i inkommen skrivelse från Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) inte verkställt beslutet, detta mot bakgrund av den komplexitet som frågan inrymmer.

Ett problem är att förvaltningens granskning av de fristående förskolorna inte är jämförbar med Skolinspektionens granskning av de kommunala förskolorna. Tillsynen av de fristående förskolorna i Stockholms stad genomförs på respektive förskola medan Skolinspektionens granskning av de kommunala förskolorna i huvudsak sker på huvudmannanivå.¹⁴ Det går således inte att utläsa eventuella brister i kommunala förskolor på en specifik förskola, utan brister är i stället sorterade per stadsdel.

Mot bakgrund av detta är det inte möjligt för medborgare att jämföra eventuella brister i en kommunal kontra en fristående förskola vid val av förskola.

Att publicera besluten på staden hemsida skulle därigenom kunna snedvrída konkurrensen på ett icke tillbörligt sätt eftersom tillsynen av de fristående kontra stadens förskolor inte kan anses genomföras på en likvärdig nivå.

Ytterligare ett område rör vilka konsekvenser publiceringen skulle få utifrån Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt Personuppgiftslagen (1998:204) gällande hur olika verksamhets- och bolagsformer kan komma att påverkas utifrån denna lagstiftning. Som ett exempel har förvaltningen kunnat konstatera att publicerandet av beslut avseende pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare) troligtvis skulle strida mot personuppgiftslagen eftersom huvudmännens organisationsnummer även är deras personnummer.

Avslutningsvis bör nämnas att stadens samtliga invånare idag kan kontakta förvaltningen för att begära ut handlingar. Således finns det redan idag en transparens.

Stadsrevision av nämndens tillsyn

Stadsrevisionen har granskat nämndens tillsyn vid tre tillfällen från och med 2008. En bidragande orsak till stadsrevisionens inledande granskning var ett tillsynsärende som fick stor publicitet i massmedia på grund av misstänkt, och senare påvisad, ekonomisk brottslighet.

Stadsrevisionens senaste rapport lämnades i februari 2011 och revisorerna konstaterade att det då fortfarande förelåg betydande brister i nämndens tillsyn och kontroll av fristående förskolor. I synnerhet var de långa tillsynsintervallen oroande.

Mot bakgrund av det som framkom i revisionsrapporten omfördelades och tillfördes ytterligare resurser för arbetet med tillsynen och godkännande. Den utökade organisationen medgav att arbetet med tillsyn och handläggning av ansökningar kunde vidareutvecklas, fördjupas och systematiserats.

Antalet tillsynstillfällen och även antal tillsynsbeslut har ökat i omfattning.

Förvaltningen kan konstatera att antalet allvarliga tillsynsärenden, i bemärkelsen att flera förskolor tilldelats förelägganden som vid tillfället för uppföljning inte avhjälpats, under en längre tid varit högt. Detta har i sin tur inneburit att förvaltningens resurser för tillsynsarbetet, i högre grad än vad förvaltningen inledningsvis

prognostiserade, använts till uppföljningar av brister som konstaterats i tidigare tillsynsbeslut.

Förvaltningen kan också konstatera att de ärenden som resulterat i omedelbara stängningar (tre sedan december 2012) och återkallande av godkännande (två) har varit mycket resurskrävande.

Förvaltningen vill samtidigt poängtera att dagens skärpta ansökningsprocess torde innebära att färre huvudmän ges godkännande som vid etableringskontroll och senare tillsynsinspektion uppvisar allvarliga brister. Med hänvisning till lagens krav på hög rättssäkerhet, allvarliga tillsynsbeslut och till det höga antalet uppföljningar av tidigare fattade tillsynsbeslut har därför inte tillsynsintervallen kunnat sänkas i den omfattning som inledningsvis var beräknat.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse från Eva Köhler (S), Jan Valeskog (S) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP)